

OBSAH.

Goa, neveliké území s městem stejného jména při západním pobřeží přední Indie, nyní portugalská osada, byla dříve samostatný stát pod vládou domorodého panovníka. Tam odehrává se na počátku 16. století děj této opery.

Při mořském běhu chystají se rybáři, aby vypluli na lov. Rybář Pifear hledá svého přítele Zeforise, s nímž společně lovívá. V tom blíží se pobřežní dozorce Sazel, vydřiduch, který užívá své moci nad rybářským lidem k tomu, aby od nich vydíral peníze. Zadrží rybáře a zkouší znovu svoji osvědčenou metodu vydírání, předstíraje přestupky rybářů, za něž chce je trestat. Když dojde na Zelidu, sestru Zeforisovu, objeví se náhle její bratr a chce ji bránit. Ale proti moci Sazelově nezmůže pfeč ničeho a rád na konec vyplatí se penězi z jeho zloby. Potom vše odjede až na Zelidu, Zeforise a Pifeara, ženicha Zelidina. Zeforis v rozmluvě zjeví sestře a Pifearovi, že je nešťastně zamilován do neznámé krásky, kterou kdysi tu na pobřeží vysvobodil z dravých vln. Od té doby jí nezšel a neví také, kdo by to mohl být. I Pifear má tajemství,

keré tu Zeforisovi vyjeví. Odvází za dobrý plat s pobřeží tajemné listy na moře, kde je od něho převezme neznámý muž ve člunu. Myslí, že v tom vězí nějaká milostná pletka. Pífear zůstane sám a vchází princ Kadoor, odesílatel tajemných psaní. Chce Gou zradit Portugalcům, aby sám stal se vládcem, třeba odvislým. Zvolil k tomu čas, kdy domácí vojsko odtáhlo z města Goy do Visapuru, chce podati lodím portugalským zprávu a odevzdá Pitearovi psaní. Blíží se král s Nemeou, kterou by rád Kadoor dostal za manželku. Ale Nemea ho nemiluje; je zamilována do neznámého, který jí tu na pobřeží před časem zachránil život, kterého však nezná a nikdy jej od té doby nespátřila. Ale pevně se ustanovila, že jen jemu dá své srdce. Když král s Nemeou odejdou na procházku, Kadoor domluví se se Zeforisem, který poznal Nemeu. Namluví mu, že si princezna přeje, aby Zeforis zachoval svoje tajemství. Zeforis přísahá mlčení. Kadoor potom před princeznou vydává se sám za neznámého ochrance a žádá, aby princezna splnila slovo dané. Kadoor se postará, aby Zeforis vůbec zmizel z dohledu princeznina, aby se odstěhoval jinam. Zeforis s těžkým srdcem přislíbí. Osaměv na břehu, loučí se se svou vidinou, nařiká na svůj stav a stěžuje si: »Jak bylo by vše jiné — kdy bych byl králem!« Zbožné přání svoje píše také do písku. Potom unaven usne na břehu. Vracející se král najde jej, uzří i rybářovo přání v písku psané a náhlý nápad bleskne mu hlavou. Chce učinit Zeforise králem — na jediný den, aby viděl, jak si bude rybář počínat. Poručí lékaři, aby uspal rybáře ještě pevněji a dá Zeforise odnésti do zámku. (I. akt.)

Zeforis probudí se ráno v zámku, nevěří z počátku svým smyslům. Ale králi, který hraje

roli prvního ministra, podaří se přesvědčiti rybáře, že je králem. Potom sejde se státní rada. Zeforis vykonává úřad královský. Poručí, aby zbaven byl zlý Sazel úřadu dozorce a dokáže tak pravému králi, že neví, kterak jeho úředníci utiskují lid. Dá odměniti obyvatele své rodné vsi a své sestře Zelidě dá vyplatiti věno, aby z kralování jeho také něco měla. Ministr vojenství podává zprávu o tom, že pozorovány jsou před zálivem již několik dní portugalské lodi, jakož i to, že někdo z pevniny donášá jim zprávy. Zeforis vzpomene na Pifeara a v hlavě mu svítá. Poručí, aby Pifearovi zničili loď. Když pak princ Kadoor, který byl radil, aby domáci vojsko odtáhlo z Goy, popře veškeré nebezpečí, pochopí Zeforis celou situaci. Zadrží sice na oko zprávu, kteroužto z moci královské chtěl přivolati vojsko nazpět. Tajně však zavolá si otroka a pošle ho s touto zprávou za vojskem. Zeforis spatří pak Nemeu, je šťasten, že jako král smí se jí přiblížiti, ba že smí jí vyjeviti své tajemství, neboť Kadoor na příkaz králův popře, že by kdy byl Zeforise znal jako rybáře. Princezna není nadšena objevem, že zachránil ji prostý rybář, jenž je tu obětí žertu, ale je pohněvána smělostí Kadoorovou, jenž lže se jí vnucuje. Následuje slavnost, při jejímž konci chce Zeforis, aby bramíni požehnali jeho sňatku s Nemeou. Král vidí, že žert dostoupil příliš daleko, podá Zeforisovi pohár s uspávajícím nápojem a rybář klesne v spánek. (II. akt.)

Do chýše Zeforisovy přijde ráno Pifear a zvěděv, že Zelida dostala peníze, zárlí na neznámého dárce. Dívka chce jej vytrestat a zjeví mu tedy teprve po chvíli pravdu. Pifear vypůjčí se člun Zeforisův, aby mohl odevzdat psaní na moři. Potom probudí se Zeforis a s lítostí zří, že krásný sen o kralování

prchl. Ale připomínka sestřina o penězích a Pifearově trestu nadobro jej zmate. Přijde Nemea, jata lítostí, odprošuje Zeforise a prozradí mu celý žert. V tom blíží se Kadoor a Nemea se skryje. Kadoor přišel, aby se zmocnil Zeforise a dal jej jako nebezpečného soka odpravit. Nemea se objeví, chce v tom zbraňovati, vyjeví, že Zeforise miluje. Ale tím hůř: Kadoor kyne ozbrojencům, aby se ho zmocnili. V tom vejde král, jenž přišel za stejným úmyslem. Chce ztrestat Zeforise za to, že o své vůli tajně odeslal rozkaz, na jehož základě stojí všechno domácí vojsko před branou Goy. Zeforis ale pevně zná se ke svému činu, odhalí králi zrádné jednání princovo, dokáže své tvrzení pomocí Pifeara. Král sice netrestá svého příbuzného, ale vyhostí jej na vždy ze země. Lodi Portugalců blíží se ke břehu, je třeba vytrhnouti v boj. Zeforis staví se v čelo vojska a odkvapí s ním. (Proměna.) Vítěz a ochrance vlasti Zeforis vrací se, přijímá hold lidu a ruku krásné Nemey.
